

Szczecin, dnia 13 stycznia 2017 r.

**DYREKTOR IZBY SKARBOWEJ
W SZCZECINIE**

3201-KW.070.30.2016

Pan
Krzysztof Świdroń
Naczelnik
Drugiego
Urzędu Skarbowego
75-216 Koszalin
ul. Moniuszki 15

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Dyrektor Izby Skarbowej w Szczecinie - działając na podstawie art. 6 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) oraz art. 5 ust. 7 pkt 1 ustawy z dnia 21 czerwca 1996 r. o urzędach i izbach skarbowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 578) - zrealizował kontrolę działalności Drugiego Urzędu Skarbowego w Koszalinie (dalej: Urzędu Skarbowego, zamiennie Urzędu), z siedzibą w Koszalinie przy ul. Moniuszki 15.

Kontrola przeprowadzona została w dniach 18.11- 6.12.2016 r. (z wyłączeniem 23-25.11.2016 r.) przez:

- [REDAKTED] - starszego komisarza skarbowego (legitymacja służbowa nr 15/2007) na podstawie wydanego przez Dyrektora Izby Skarbowej w Szczecinie upoważnienia do przeprowadzenia kontroli Nr KW 35/2016 z 14.11.2016 r.

Przedmiot kontroli:

Działania podejmowane przez NUS w procesie likwidacji zaległości, w tym: w zakresie zabezpieczenia wykonania zobowiązań i działań poprzedzających wszczęcie postępowania egzekucyjnego.

Okres objęty kontrolą:

2015 r. i I półrocze 2016 r.

Obowiązki Naczelnika Urzędu Skarbowego w Koszalinie w kontrolowanym okresie pełnił:
Pan Krzysztof Świdroń.

Obowiązki Pierwszego Zastępcy Naczelnika pełnili: Pan Tadeusz Jusiś do 27.01.2016 r., Pan Sebastian Picheta od 1.02.2016 r.

Obowiązki Drugiego Zastępcy Naczelnika pełniła Pani Elżbieta Wosińska.

Kontrolę odnotowano w książce kontroli Urzędu, prowadzonej od 26.06.1997 r., pod pozycją nr 1/2016 r.

W wyniku kontroli stwierdzono, co następuje.

Organizacja pracy w Urzędzie w procesie zarządzania zaległościami w komórkach SW i w obszarze zabezpieczenia wykonania zobowiązań podatkowych w komórkach KP i PP.

W okresie objętym kontrolą obowiązywały nw. Regulaminy organizacyjne, wprowadzone:

- zarządzeniem Naczelnika Urzędu Skarbowego Nr 3/2014 z 10.03.2014 r. ze zm. wynikającą z zarządzenia nr 11/2014 z 12.12.2014 r.,
- zarządzeniem Dyrektora Izby Skarbowej w Szczecinie Nr 45/2015 z 1.04.2015 r.,
- zarządzeniem Dyrektora Izby Skarbowej w Szczecinie Nr 106/2015 z 1.09.2015 r.,
- zarządzeniem Dyrektora Izby Skarbowej w Szczecinie Nr 34/2016 z 11.04.2016 r.

(akta kontroli CD – poz.2-10)

Zgodnie z uregulowaniami § 19 ust.4 i 5 oraz § 30 ust.2 pkt 2 i § 31 ust.3 pkt 1 oraz ust.4 pkt 1 kolejno ww. regulaminów:

- w okresie od 1.01.2015 r. do 31.03.2015 r. bezpośredni nadzór nad: Działem Spraw Wierzycielskich (SW) sprawował Główny księgowy, od 1.04.2015 r. sprawowanie nadzoru powierzone zostało Pierwszemu Zastępcy Naczelnika (dalej ZN-I),
- w okresie od 1.01.2015 r. do 31.03.2015 r. bezpośredni nadzór nad Samodzielnym Referatem Kontroli Podatkowej (KP) - sprawował Drugi Zastępca Naczelnika Urzędu, od 1.04.2015 r. bezpośredni nadzór nad Działem Kontroli Podatkowej należy do kompetencji Naczelnika Urzędu,
- w kontrolowanym okresie bezpośredni nadzór nad Samodzielnymi Referatami Postępowań Podatkowych (PPI i PPII) sprawował Drugi Zastępca Naczelnika.

(akta kontroli CD – poz. 2-3,5,10)

Zgodnie z zakresami czynności kierownikom ww. komórek przydzielono zadania obejmujące m.in. organizowanie i koordynowanie pracy oraz nadzór nad całokształtem zadań komórki.

(dowód: akta kontroli CD – poz.10).

Zasadniczy akt prawa wewnętrznego w obszarze objętym kontrolą, w badanym okresie, stanowiła: instrukcja prowadzenia działań wierzycielskich służących zabezpieczeniu i wykonaniu zobowiązań podatkowych (RP.04.I.04/01), obowiązująca od 1.07.2014 r.

(akta kontroli: CD – poz.14-22)

I. Prawidłowość i skuteczność podejmowanych działań w procesie zarządzania zaległościami.

Kontrolę działań podejmowanych przez Urząd w zakresie prawidłowości i skuteczności podejmowanych działań w procesie zarządzania zaległościami - przeprowadzono na podstawie dokumentacji źródłowej oraz informacji zawartych w bazie danych Urzędu, dotyczących 10 podmiotów z największymi zaległościami. Próbę do badania wytypowano w oparciu o dane uzyskane z hurtowni WHTAX: obszar *Zaległości* według stanu na 31.12.2015 r. i 30.06.2016 r. (zaległości ogółem, bieżące, wymagalne).

(akta kontroli: CD – poz.23-26,31)

1. Terminowość wystawiania upomnień i skuteczność działań dyscyplinujących.

W kontrolowanym okresie prowadzenie tzw. miękkiej egzekucji i wystawianie upomnień należało do kompetencji komórki SW.

Zgodnie z uregulowaniami ww. instrukcji prowadzenia działań wierzycielskich, jeżeli pomimo miękkiej egzekucji podatnik - w terminie 7 dni od daty sprawdzenia jej efektów (które powinno nastąpić w terminie 14 dni od powiadomienia podatnika) - nie dokonał spłaty długu wysyłane jest upomnienie.

W kontrolowanej próbie 10 podatników nie stwierdzono przypadków kwalifikujących się do miękkiej egzekucji.

(akta kontroli: str.71)

Z wytypowanej do badania próby weryfikacji poddano 20 upomnień pod kątem terminowości ich wystawiania, dotyczących zaległości 9 z 10 podatników (o których wyżej mowa). Z badanej próby wyeliminowano podatnika NIP [REDACTED] z PIT-36 objętego eksperymentem Banku Światowego

Zestawienie zebranych informacji przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 1

Wyszczególnienie	Przedziały		
	0-7 dni	8-12 dni	owyżej 12 dni
Liczba dni pomiędzy datą księgowania lub terminu płatności (gdy termin płatności późniejszy od daty księgowania) a datą wystawienia upomnienia			
Liczba upomnień	8	4	8

Średnia liczba dni pomiędzy datą od której możliwe było prowadzenie działań windykacyjnych, a datą wystawienia upomnienia wyniosła 14 dni; skrajnie 2 i 50 dni.

Zgodnie z uregulowaniami ww. instrukcji (pkt 2c) *niezwłocznie przesyła się jest zobowiązanemu upomnienie, w przypadku gdy łączna wysokość należności pieniężnych wraz z odsetkami przekroczy dziesięciokrotność kosztów upomnienia (...) bądź w sytuacji posiadania przez niego zaległości będących przedmiotem egzekucji.*

W kontrolowanej próbie 20 upomnień - 8 wystawiono po 12 dniach od daty księgowania (termin od którego można było prowadzić działania windykacyjne był wcześniejszy od daty księgowania), tj.

- VAT-7 za VII, X/2015 – podatnik NIP [REDACTED] - wystawienie upomnienia kolejno 20 i 50 dnia po dniu księgowania. Zgodnie z zapisami w uwagach do karty kontowej do Urzędu wpłynęły kolejno wnioski: z 26.10.2015 r. w sprawie przeksięgowania VAT z IX/2015 na VIII/2015 i z 21.12.2015 r. w sprawie rozłożenia zaległości na raty (tj. po dniu księgowania deklaracji VAT-7 za październik;
- VAT-7k za III i IV kwartał/2015 - podatnik NIP [REDACTED] - wystawienie upomnienia odpowiednio 29 i 13 dnia po dniu księgowania,

(akta kontroli: str.59-60)

- VAT-7K za I kwartał 2015 r., CIT za 2015 r., - podatnik NIP [REDACTED], wystawienie upomnienia odpowiednio: 28 i 27 dnia po dniu księgowania,

- VAT-7 za III/2015 r. - podatnik NIP [REDACTED] - wystawienie upomnienia 15 dnia po dniu księgowania. Zgodnie z wyjaśnieniami kierownika SW z 2.12.2016 r. opóźnienie wynikało z ustalania właściwego adresu - wymagającego sprawdzenia informacji wynikającej z KRS w terenie;

(akta kontroli: CD – poz.50,71)

- PIT-36 za 2014 r. - podatnik NIP [REDACTED] - wystawienie upomnienia 21 dnia po dniu księgowania. Zgodnie z uwagami do karty kontowej podatnik w dniu złożenia zeznania złożył również wniosek o rozłożenie na raty zaległości za badany okres.

Uzasadnienie kierownika SW z 2.12.2016 r. dla upomnień przedstawione zostało na str. 7 niniejszego projektu - jako analogiczne wyjaśnienie dla zwłoki w wystawianiu tytułów - w części dotyczącej tytułów wykonawczych.

(akta kontroli: CD – poz.42)

2. Terminowość wystawiania tytułów wykonawczych.

Zgodnie obowiązującym regulaminem organizacyjnym Urzędu wystawianie i przekazywanie tytułów wykonawczych do organów egzekucyjnych należy do zadań pracowników SW.

Wyznaczeni pracownicy SW(...) niezwłocznie wystawiają tytuł wykonawczy, w przypadku nieuregulowania zaległości w wyniku miękkiej egzekucji oraz po upływie terminu określonego w upomnieniu oraz gdy okres do upływu terminu przedawnienia należności pieniężnej jest krótszy niż 6 miesięcy, bądź w sytuacji posiadania innych zaległości będących przedmiotem egzekucji (pkt 4a ww. instrukcji).

Z wytypowanej do badania próby weryfikacji poddano 19 tytułów wykonawczych pod kątem terminowości ich wystawiania [w oparciu o ustaloną liczbę dni pomiędzy datą doręczenia upomnienia alternatywnie datą wpływu do Urzędu (w 1 przypadku pomiędzy datą księgowania korekty) a datą wystawienia tytułu], dotyczących zaległości 9 z 10 podatników (o których wyżej mowa). W przypadku 1 podatnika badane zaległości wynikały wyłącznie z wydanych decyzji wymiarowych. Terminowość wystawiania tytułów wykonawczych przedstawiała się następująco:

Tabela nr 2

Wyszczególnienie	Przedziały czasowe		
Liczba dni:	do 10 dni	do 11-17 dni	powyżej 17
pomiędzy datą doręczenia upomnienia (datą wpływu zpo upomnienia do Urzędu, datą księgowania), a datą wystawienia tytułu wykonawczego	10	3	6

Tytuły wykonawcze z przedziału czasowego powyżej 17 dni od doręczenia upomnienia dotyczyły 5 nw. zobowiązanych (6 tytułów wykonawczych):

NIP [REDAKTOWANE] – tytuł wykonawczy SM6/224/16 wystawiony 11.02.2016 r. po 82 dniach od dnia 20.11.2015 r., tj. dnia usunięcia flagi BD (po upływie 7 m-cy od dnia księgowania korekty deklaracji). Zgodnie z wyjaśnieniami kierownika SW z 1.12.2016 r. nieusunięcie flagi BD wynikało m.in. z faktu, że upomnienie było wystawione na zaległość z pierwotnej deklaracji, a kwota należnego podatku nie zmieniła się po korekcie, korektę deklaracji zaksięgowano w powiązaniu ze stornem pierwotnej deklaracji bez zdjęcia flagi. Ponadto osoba obsługująca kartę kontową podatnika przebywała na zwolnieniu lekarskim od września 2015 do stycznia 2016 r., a zadania rozdzielono na 3 pozostałych pracowników wykonujących zadania w tym zakresie.

(akta kontroli: str. 38)

W trakcie niniejszej kontroli (5.12.2016 r.) przeprowadzony został instruktaż przez ZN-1 dla kierowników SW, RP, KP i PP-1 i kaskadowo dla pracowników RP), m.in. w zakresie postępowania w przypadku deklaracji ze wskaźnikiem BD. Jednocześnie poinformowano, że deklaracje z flagą BD będą okresowo monitorowane na podstawie skryptów opracowanych przez Naczelnika Urzędu. Podczas instruktażu omówiono stwierdzone przypadki wystawienia z opóźnieniem tytułów wykonawczych i upomnień. Polecono kierownikowi SW zwiększenie nadzoru w celu wyeliminowania sytuacji wystawiania upomnień po upływie 7 dni od przypisu zobowiązania oraz tytułów po upływie 10 dni od daty doręczenia upomnienia. Wskazano, że terminowość wystawiania upomnień i tytułów będzie miała wpływ na kwartalną ocenę poszczególnych pracowników.

(akta kontroli: str. 69,71-72)

NIP [REDACTED] - tytuł wykonawczy: 1861.2016 wystawiony 31.08.2016 r. - 30 dnia od dnia doręczenia upomnienia, tj. 1.08.2016 r., SM 5/212/16 wystawiony 9.02.2016 r. - 29 dnia od dnia doręczenia upomnienia, tj. 11.01.2016 r.,

NIP [REDACTED] - tytuł wykonawczy: SM 6/2716/15 wystawiony 2.10.2015 r. - 28 dnia od dnia doręczenia upomnienia, tj. 4.09.2015 r. Zobowiązany 22.09.2015 r. złożył oświadczenie majątkowe i poinformował, że wystąpi o rozłożenie zaległości na raty. W związku z tym wstrzymano się z wystawieniem tytułu. Podatnik nie złożył wniosku.

(akta kontroli: str. 56, CD – poz.78)

NIP [REDACTED] - tytuł wykonawczy: SM 5/30/16 wystawiony 5.01.2016 r. - 20 dnia od dnia wpływu zwrotnego potwierdzenia odbioru upomnienia do Urzędu, tj. 16.12.2015 r., 22 dnia od dnia doręczenia upomnienia, tj. 14.12.2015 r.,

NIP [REDACTED] - tytuł wykonawczy: SM 6/3081/15 wystawiony 21.12.2015 r. - 18 dnia od dnia wpływu zwrotnego potwierdzenia odbioru upomnienia, tj. 3.12.2015 r., - 21 dnia od dnia doręczenia upomnienia 30.11.2015 r.

W przypadku 2 weryfikowanych podatników wystawiono 4 tytuły wykonawcze w związku z nieuregulowanymi zobowiązaniami wynikającymi z decyzji wymiarowych w terminie 4-5 dni od wpływu decyzji do Urzędu.

(akta kontroli: CD – poz.71)

Z wyjaśnień Kierownika SW z 2.12.2016 r. wynika, że zwłoka w wystawianiu upomnień i tytułów wykonawczych od września 2015 roku do stycznia 2016 r. wynikała z nieobecności jednego z pracowników i wdrażaniem nowego pracownika zatrudnionego na zastępstwo, który nie wykonał terminowo powierzonych mu zadań (dot. podatnika NIP [REDACTED]) oraz ze względu na urlopy świąteczne (dot. podatnika NIP [REDACTED]). Ponadto okres od lipca do sierpnia 2016 r. był okresem bardzo newralgicznym dla komórki SW. Miało na to wpływ nałożenie się kilku znaczących czynników, przede wszystkim trwające od czerwca do sierpnia działania prowadzone w ramach eksperymentu Banku Światowego. Poza tym 1.07.2016 r. rozpoczęto reorganizację komórki SW, w celu zintensyfikowania analizy i nadzoru, w efekcie której 80% pracowników zostały przydzielone nowe zadania wymagające wdrożenia oraz nastąpił nowy podział obsługiwanych podatników. (dot. podatnika NIP [REDACTED]).

(akta kontroli: str.57-62)

3. Działania wierzyciela w procesie zarządzania zaległościami.

Postępowanie windykacyjne objęte aktualnymi tytułami wykonawczymi dotyczyło 9 z 10 badanych podmiotów. W trakcie weryfikacji zagadnienia stwierdzono:

- a) umorzenie postępowania egzekucyjnego dotyczyło 2 z 9 kontrolowanych zobowiązanych (NIP [REDACTED]),
- b) w stosunku do 8 z 9 zobowiązanych z tytułami wykonawczymi, Urząd uznał brak przesłanek do prowadzenia postępowania w przedmiocie orzekania o odpowiedzialności osób trzecich m.in. z uwagi na:
 - dokonanie zabezpieczenia zobowiązań poprzez wpis hipoteki ksiąg wieczystych oraz sukcesywne wpłaty (2 podatników: NIP [REDACTED]),
 - rozłożenie zaległości na raty (podatnik NIP [REDACTED] i [REDACTED] - dodatkowo w przypadku podatnika NIP [REDACTED] zabezpieczenie na ruchomościach),
 - prowadzenie egzekucji z ruchomości (zlecenie rekwizycyjne w celu doprowadzenia do sprzedaży maszyny o wartości ponad 1 mln zł) - podatnik NIP [REDACTED]),
 - brak majątku osób trzecich oraz brak informacji o osobach wymienionych w art.111§ 3 Ordynacji podatkowej oraz skomplikowana sytuacja rodzinna (podatnik NIP [REDACTED]),
 - zgon prezesa sp z o.o. (podatnik NIP [REDACTED]),
 - w trakcie rozstrzygania jest spór co do właściwości organu który jest wierzycielem obowiązków wynikających z decyzji UKS Po zakończeniu ustalania właściwości zostaną podjęte stosowne działania zmierzające do rozważenia możliwości orzeczenia odpowiedzialności członków zarządu za długi podmiotu (podatnik NIP [REDACTED]).

(akta kontroli: str.48-55, CD-71)

- c) w badanych sprawach nie występowało z wnioskiem o ogłoszenie upadłości i zakaz prowadzenia działalności w szczególności ze względu na:

- brak przesłanek niewypłacalności zobowiązanego (podatnik NIP [REDACTED], [REDACTED]),
- brak ekonomicznego uzasadnienia wniosku wobec wysokiego prawdopodobieństwa oddalenia wniosku z uwagi na brak majątku (podatnik NIP [REDACTED]),

(akta kontroli: str.48-55, CD-71)

d) w kontrolowanym okresie nie kierowano do sądu tzw. skargi pauliańskiej z uwagi na brak czynności prawnej z pokrzywdzeniem wierzyciela, jednakże w 2 przypadkach komórka SW rozważała możliwość złożenia pozwu w powyższym trybie. Do chwili obecnej opinie prawne były dla ewentualnego wystąpienia negatywne: (NIP [REDACTED]).

(akta kontroli: CD-40,71)

e) komórka SW poszukiwała majątku w celu doprowadzenia do likwidacji zaległości za pomocą aplikacji POLTAX, CEiDG e-ORUS, CZM, CEPiK, eKW. informacji od ZUS, Starostwa Powiatowego, występowała również z zapytaniami do innych urzędów skarbowych,

(akta kontroli: str.19-22, CD-poz.71)

f) w 4 z 10 badanych spraw komóska SW skierowała zawiadomienia do komórki karnej-skarbowej o ukaranie uporczywych dłużników, w pozostałych 6 sprawach odstąpiła od zawiadomienia z uwagi na złożone wnioski przez komórkę KP (2), prowadzenie postępowania karnego-skarbowego przez UKS (2), brak przesłanki uporczywego uchylania się od płacenia podatków (2),

(akta kontroli: str.41)

g) co do zasady przepływ informacji dot. sytuacji majątkowej między komórkami organizacyjnymi Urzędu odbywa się we współpracy w szczególności komórek KP, OBI, II,III, PP I i II, EA i SW. Ponadto w Urzędzie funkcjonuje Zespół do spraw likwidacji zaległości, składający się z kierowników różnych komórek organizacyjnych. Po każdym odbytym posiedzeniu przewodniczący Zespołu niezwłocznie składa Naczelnikowi

i Pierwszemu Zastępcy Naczelnika pisemną relację - zawierającą m. in. zalecenia i wnioski kierowane do realizacji poszczególnym komórkom organizacyjnym - do akceptacji.

(akta kontroli: str.26-27, 29-32, CD-poz.71)

h) w przypadku 2 z 10 zobowiązanych organem właściwym do prowadzenia egzekucji był/jest inny Urząd Skarbowy (NIP [REDAKTED]). Wierzyciel jest w stałym kontakcie z organami egzekucyjnymi i na bieżąco odbywa się monitorowanie zaległości podatkowych.

(akta kontroli: str.48 -51, CD – poz. 71,76)

Ocena badanego zagadnienia **pozytywna z uchybieniami.**

II. Realizacja zaleceń Dyrektora Izby Skarbowej w Szczecinie w obszarze działań zmierzających do likwidacji zaległości.

Dyrektor Izby w wystąpieniach kierowanych do Urzędów Skarbowych zalecił zintensyfikowanie określonych działań w obszarze zmierzającym do likwidacji zaległości (pisma: z 27.08.2015 r. znak: SW.13-031-67/15, 3201-SW.031.3.2015.1) oraz zintensyfikowanie nadzoru działań w obszarze likwidacji zaległości - pozostałe należności podatkowe (pismo: z 20.11.2015 r. znak: 3201-SW.031.9.2015.1).

Zgodnie z wyjaśnieniami Naczelnika Urzędu z 28.11.2016 r. w Urzędzie podjęto czynności i działania zmierzające do realizacji zaleceń. I tak, w związku z zaleceniami:

- 1) zintensyfikowania monitoringu znacznych zaległości w oparciu o dane zawarte w dostępnych systemach informatycznych m.in. hurtowni WHTAX, e-ORUS:
 - w Urzędzie sporządzane są wydruki z dostępnych systemów informatycznych, w tym: z POLTAX2B np. „Wykaz największych dłużników” oraz raport „Nadpłaty i zaległości”, raporty z e-ORUS oraz z hurtowni WHTAX (Analiza zaległości – przyrost spadek, porównanie sprawozdań - sporządzane każdego miesiąca przez ZN-I. Raporty te przekazywane są pracownikom komórki SW do naniesienia informacji o podjętych i planowanych działaniach, a następnie podlegają analizie przez kierownika SW i przedkładane ZN-1 lub NUS celem otrzymania ewentualnych dalszych dyspozycji;

(akta kontroli: str. 12,17-18)

2) analizy stanu majątkowego podatników nieregulujących swoich zobowiązań podatkowych (nie tylko w oparciu o złożone oświadczenie do protokołu o stanie majątkowym przez zobowiązanego, lecz także o informacje dostępne w Urzędzie, nt. majątku zobowiązanych przekazywane przez inne komórki organizacyjne Urzędu, a także o informacje uzyskiwane w ramach uprawnień wynikających z art. 36 i art. 71 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji), poprawy przepływu informacji dot. sytuacji majątkowej podatników między komórkami organizacyjnymi Urzędu oraz zintensyfikowania nadzoru w tym obszarze:

- w odniesieniu do notorycznych dłużników oraz do dłużników, wobec których umorzona została egzekucja SW przeprowadzane są analizy przy wykorzystaniu aplikacji POLTAX, e-ORUS, CZM, CEPiK i eKW. Zobowiązano komórki Urzędu do przekazywania do SW danych o wierzytelnościach, dochodach i składnikach majątku podatników, na których możliwe byłoby dokonanie zabezpieczenia lub z których możliwa byłaby skuteczna egzekucja. W tym celu wprowadzono specjalne formularze służące do wymiany informacji pomiędzy komórkami, np. *karta informacji o zobowiązanym* przy umorzeniach czy *zawiadomienie o bezskuteczności egzekucji*, wypełniane w formie obiegowej. W celu uzyskania informacji o majątku dłużników kierowane są stosowne pisma do innych instytucji (m.in. ZUS/KRUS).

W ramach zintensyfikowania nadzoru zobowiązano kierownika SW do sprawdzania – co najmniej co kwartał - czy wszystkie informacje o ustalonych składnikach majątkowych podatników posiadających zaległości przekraczające 50.000 zł zostały właściwie wykorzystane do zabezpieczenia zaległości lub w toku postępowań egzekucyjnych. Ponadto, od lutego 2016 r. kierownik ma obowiązek informować ZNA-I lub NUS o każdym przypadku pojawienia się nowego dłużnika posiadającego zaległości powyżej 100.000 zł, przedstawiając planowane działania, w celu uzyskania dalszych dyspozycji;

(akta kontroli: str.12-14, 18-19, 26-27)

- 3) zabezpieczania wykonania zobowiązań przed wydaniem decyzji wymiarowej oraz zabezpieczania zobowiązań na majątku podatnika oraz na wierzytelnościach i innych prawach majątkowych, zwłaszcza w przypadku udzielania ulg w spłacie
- odbywa się każdorazowo w sytuacji posiadania majątku gdy brak zabezpieczenia mógłby spowodować utrudnienie lub udaremnienie przeprowadzenia egzekucji. W przypadku

spraw dotyczących udzielania ulg w spłacie zobowiązań podatkowych dokonywana jest analiza stanu majątkowego zobowiązanego podmiotu w oparciu o dane z dostępnych systemów informatycznych oraz o oświadczenia o stanie majątkowym;

(akta kontroli: str.12, 19-20)

- 4) postanowienia o nadaniu decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności - w oparciu o otrzymane informacje z komórki PP-1 i PP-2 po zakończeniu postępowania podatkowego w związku z wydaniem decyzji wymiarowej - komórka SW wydaje postanowienia o nadaniu rygoru natychmiastowej wykonalności każdorazowo w sytuacji gdy analiza wykaże, iż zachodzą przesłanki do nadania rygoru;

(akta kontroli: str.12, 20-21)

- 5) bezzwłocznego nadawania biegu upomnieniom i tytułom wykonawczym po wyczerpaniu narzędzi miękkiej egzekucji – dokonywane jest niezwłocznie po typowaniu podmiotów, dla których zasadne jest podjęcie miękkiej egzekucji po zaksięgowaniu przypisów i wpłat;

(akta kontroli: str.12, 21-22)

- 6) stosowania w szerszym zakresie instytucji hipoteki przymusowej i zastawu skarbowego oraz zwiększenia nadzoru w tym obszarze - przed wystawieniem tytułu wykonawczego (na kwotę powyżej 50.000 zł) wyznaczeni pracownicy komórki SW zobligowani zostali do poszukiwania składników majątku zobowiązanych, do zabezpieczenia należności, jak również do dokonywania okresowych analiz zaległości zabezpieczonych hipoteką przymusową bądź zastawem skarbowym oraz sprawdzania, czy każda z zaległości figurujących na kartach kontowych podatnika, który posiada nieruchomość lub ruchomość (o odpowiedniej wartości), została zabezpieczona hipoteką lub zastawem.

W celu zintensyfikowania nadzoru, kierownik SW dodatkowo weryfikuje karty kontowe podatników, u których dokonywane są zabezpieczenia nowych zaległości m. in. pod kątem objęcia wszystkich zaległości podatnika zabezpieczeniem oraz w celu weryfikacji właściwego oznaczenia flagą przypisów objętych zabezpieczeniem (np. DECZAB);

(akta kontroli: str.12, 22)

- 7) wzmożenia analizowania przesłanek pod kątem kierowania wniosków o ogłoszenie upadłości i zakaz prowadzenia działalności gospodarczej oraz zwiększenia nadzoru w tym obszarze,

- tendencje wzrostowe zaległości, wykazane w analizach miesięcznych i kwartalnych, każdorazowo poprzedzone są weryfikacją majątku dłużnika, a wnioski wynikające z tych analiz kierowane są do zaopiniowania przez radcę prawnego.

W celu zintensyfikowania nadzoru przyjęto wyznaczanie kierunku działań w ww. zakresie przez Zespół ds. likwidacji zaległości. Od lutego br.. informacje nt. postępowania upadłościowego przekazywane są do ZN-1 lub NUS, celem uzyskania dalszych dyspozycji;

(akta kontroli: str.13, 23)

- 8) identyfikowanie przypadków uzasadniających kierowanie pozwów o uznanie czynności dokonanych z pokrzywdzeniem wierzyciela za bezskuteczne w stosunku do niego (skargi paulińskie) – zobowiązano pracowników do zgłaszania kierownikowi SW każdego przypadku ujawnienia przeniesienia własności składnika swojego majątku przez podatnika posiadającego zaległości, gdy dotychczas prowadzona egzekucja była nieskuteczna;

(akta kontroli: str.13, 23)

- 9) dokonywania przeglądu wymagalnych zaległości podatkowych w stosunku do których umorzona została egzekucja oraz formułowania wniosków o podjęcie działań w celu orzeczenia o odpowiedzialności osób trzecich w uzasadnionych przypadkach po umorzeniu postępowania egzekucyjnego - szczególnej analizie poddawane są zaległości podatkowe, wobec których umorzona została egzekucja. W związku z tym nałożono na wyznaczonych pracowników SW określone obowiązki związane m.in. z poszukiwaniem majątku (np. karta informacyjna adresowana do komórek Urzędu) oraz sporządzaniem analiz pod kątem przenoszenia odpowiedzialności.

W celu sprawdzenia systematyczności i zasadności podejmowanych przez pracowników działań na polecenie kierownika SW sporządzane są okresowe analizy podatników, wobec których egzekucja została umorzona. Na sporządzonych raportach (aplikacja e-ORUS, POLTAX2B) pracownicy są zobowiązani do opisanie aktualnej sytuacji podatnika i podjętych działaniach w stosunku do zaległości. Dalsze dyspozycje w zależności od kwoty wydaje albo kierownik SW, albo ZN-1 lub/i NUS).

(akta kontroli: str.13-14, 23-25)

- 10) kierowania wniosków do komórki karnej-skarbowej o ukaranie uporczywych dłużników, czy nieterminowo dokonujących wpłat na poczet podatków oraz

zintensyfikowania nadzoru w tym obszarze - zalecenie wykonywane jest na bieżąco. Kierownik SW odpowiada za bieżący nadzór i po zakończeniu kwartału przedstawia Naczelnikowi sprawozdanie;

(akta kontroli: str.13-14, 25-26)

11) bieżącego monitorowania nadpłat występujących we wszystkich podatkach w celu zaliczania ich na poczet zaległości podatkowych - zalecenie wykonywane jest na bieżąco. Oprócz wykorzystywanych do monitorowania raportów z POLTAX2B – Naczelnik Urzędu okresowo sporządza skrypt pozwalający zidentyfikować podatników posiadających nadpłatę i zaległość;

12) poprawy przepływu informacji dot. sytuacji majątkowej podatników między komórkami organizacyjnymi Urzędu oraz zintensyfikowania nadzoru w tym obszarze - w ramach współpracy między komórkami organizacyjnymi Urzędu w obowiązujących uregulowaniach prawa wewnętrznego zobligowano poszczególne komórki do przekazywania konkretnych informacji w zakresie wykonywanych czynności:

(akta kontroli: str.13, 26)

Ocena badanego zagadnienia **pozytywna**.

III. Skuteczność działań urzędu w obszarze zabezpieczeń należności w stosunku do podmiotów posiadających zaległości podatkowe ujawnione w wyniku postępowania kontrolnego lub podatkowego.

Doboru próby do kontroli dokonano w oparciu o raporty z hurtowni WHTAX Opis sprawozdania: ZALEGŁO ŚCI I-XII/2015 I-VI/2016, uwzględniające zaległości w powiązaniu z postępowaniem kontrolnym i podatkowym, w wyniku których dokonano dodatkowego przypisu w danym okresie rozliczeniowym oraz na podstawie raportu R_KON_KON_WYM z podsystemu KONTROLA za badany okres (ogółem 10 postępowań kontrolnych).

(akta kontroli: CD – poz. 27-30, 72)

W kontrolowanym obszarze na podstawie akt postępowania kontrolnego i podatkowego, wyjaśnień kierownika KP stwierdzono, co następuje:

- a) w toku prowadzonych postępowań kontrolnych i podatkowych badano przesłanki wykonania zobowiązania podatkowego pod kątem dokonania zabezpieczenia, co znalazło swoje odzwierciedlenie w adnotacjach służbowych;

b) w 2 z 10 badanych postępowań kontrolnych wzywano podatników na podstawie 285 a § 3 Ordynacji podatkowej w celu ustalenia posiadanego majątku (postępowanie nr 2925 i nr 2964). W pozostałych postępowaniach odstąpiono od wezwania z uwagi na dokonane ustalenia odnośnie stanu majątkowego w trakcie wcześniej prowadzonych kontroli bądź brak przesłanek w przedmiocie niewykonania zobowiązania bądź brak kontaktu z podatnikiem;

c) w 1 z 10 kontrolowanych postępowań w trakcie prowadzonej kontroli komórka KP sporządziła wniosek do komórki SW celem dokonania zabezpieczenia w trybie art. 33 Ordynacji podatkowej (postępowanie kontrolne nr 2948).

Na podstawie zarządzenie zabezpieczenia wydanego 8.01.2016 r. (wraz z decyzją zabezpieczającą) dokonano zajęcia rachunku bankowego.

d) w 6 z 10 kontrolowanych postępowań zebrano materiał dot. rachunków bankowych niezgłoszonych przez podatników do Urzędu.

Co do zasady informacje na temat majątku, zgromadzone w trakcie kontroli, a nieznane wcześniej Urzędowi, są wykorzystywane w postępowaniu egzekucyjnym. Tym niemniej informacja o niezgłoszonym rachunku bankowym z postępowania kontrolnego nr 2993 (kontrola przeprowadzona w dniach 21.01-3.02.2016 r.) wykorzystana została przez komórkę EA (zajęcie wierzytelności z niezgłoszonego rachunku bankowego - 1.12.2016 r., tj. po 9 m-cach od sporządzenia protokołu;

Zgodnie z wyjaśnieniami kierownika KP z 2.12.2016 r. w oparciu o zapisy instrukcji SW (pkt 5.7) komórka KP przekazuje obligatoryjnie do SW informacje, które mogą okazać się przydatne dla komórki SW z punktu widzenia działań zabezpieczających. Natomiast fakultatywnie przekazywane są informacje istotne w przypadku toczącego się postępowania egzekucyjnego. Z kolei co do zasady informacje z kontroli do EA trafiają przez: zamieszczenie ich w tzw. karcie obiegowej przekazywanej do wypełnienia przez EA oraz w ramach bezpośredniej komunikacji pracowników.

W trakcie niniejszej kontroli (30.11.2016 r.) skierowane zostało przez NUS pismo organizacyjne *w sprawie szczegółowych zasad współpracy przez poszczególne komórki organizacyjne (...) Urzędu (...) w zakresie działań służących zabezpieczeniu i wykonaniu zobowiązań*, w którym w szczególności zobowiązano pracowników KP przed wszczęciem kontroli i PP-1 po wszczęciu postępowania do zapoznania się

z bieżącym stanem realizacji zobowiązań podatkowych oraz ustalenia posiadanych składników majątku a także rachunków bankowych. Ponadto przedstawiono szczegółowe zasady wymiany informacji między komórkami Urzędu oraz wprowadzono formularz dotyczący informacji zebranych w trakcie prowadzonych postępowań kontrolnych i podatkowych.

Dodatkowo w przeprowadzonym instruktażu 5.12.2016 r. przez ZN-I dla kierowników SW, RP, KP i PP-1 wskazano na konieczność przekazywania informacji o składnikach majątkowych podatników z zaległościami już na początkowym etapie postępowań kontrolnych i podatkowych;

(akta kontroli: str.65-68,70)

- e) w 9 z 10 protokołów dotyczących prowadzonej działalności gospodarczej zamieszczono informacje identyfikujące stałych kontrahentów. W przypadku postępowania nr 2931 w oparciu o dowody sprzedaży i specyfikę działalności nie można było ustalić stałych odbiorców;
- f) z treści badanych protokołów wynika że zamieszczone są informacje o umowach, w których stroną jest podatnik (umowy: leasingu, najmu, posiadanych innych źródeł dochodu, praw autorskich, dzierżawy, posiadanego majątku itp.) o czym stanowią zapisy w treści protokołu zamieszczane w przypadku ich wystąpienia.

(akta kontroli: CD-73)

Ocena badanego zagadnienia **pozytywna z uchybieniami.**

Dyrektor Izby Skarbowej **pozytywnie z uchybieniami** ocenia działalność Naczelnika Drugiego Urzędu Skarbowego w Koszalinie w zakresie działań podejmowane przez NUS w procesie likwidacji zaległości, w tym: w zakresie zabezpieczenia wykonania zobowiązań i działań poprzedzających wszczęcie postępowania egzekucyjnego.

Przy ogólnie poprawnej realizacji zadań będących przedmiotem badania, w wyniku kontroli stwierdzono w działaniu Urzędu następujące uchybienia i nieprawidłowości:

1. Nieuzasadniona w pełni zwłoka w wystawieniu 4 upomnień (dla 2 podatników NIP 4990003843 i 4990649054) z 20 kontrolowanych upomnień i 5 z 23 badanych tytułów wykonawczych - str. 4-7 wystąpienia pokontrolnego.
2. Pojedynczy przypadek zwłoki w zdejmowaniu oznaczenia deklaracji ze statusem deklaracji błędnej - str. 6 wystąpienia pokontrolnego.
3. Nieuzasadniony, pojedynczy przypadek zwłoki w zajęciu niezgłoszonego rachunku bankowego, czego powodem mógł być niewłaściwy przepływ informacji z ustaleń z kontroli podatkowej - str. 15 wystąpienia pokontrolnego.

Mając jednak na uwadze dostrzeżenie przez Naczelnika Drugiego Urzędu Skarbowego w Koszalinie już w trakcie niniejszej kontroli potrzeby przedsięwziąć w celu wyeliminowania niewłaściwych praktyk oraz podjęcie działań mających na celu zapobieżenie ich powstawaniu, a także incydentalny charakter niektórych uchybień, stwierdzonych w trakcie kontroli, Dyrektor Izby Skarbowej w Szczecinie odstępuje od formułowania zaleceń pokontrolnych.

p.o. DYREKTOR
Izby Skarbowej w Szczecinie
Jarosław Grzelak

(1)

Zakres wyłączenia:

Imię i nazwisko osoby fizycznej.

Podstawa wyłączenia:

Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 1182 z późn. zm.).

Organ, który dokonał wyłączenia:

Naczelnik Drugiego urzędu Skarbowego w Koszalinie.

Podmiot, w interesie którego dokonano wyłączenia jawności:

Osoba fizyczna.

(2)

Zakres wyłączenia:

Tajemnica skarbowa.

Podstawa wyłączenia:

Art. 293 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Ordynacja Podatkowa (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 613 z późn. zm.).

Organ, który dokonał wyłączenia:

Naczelnik Drugiego urzędu Skarbowego w Koszalinie.